

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

**po Zahtjevu Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje-
Lječilište „Reumal“ Fojnica**

**Sarajevo
april, 2022. godine**

Broj: 01-26-7-6-2/22
Sarajevo, 04.04. 2022. godine

Na osnovu člana 25. stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji (“Službeni glasnik BiH” 48/05, 76/07 i 80/09), a po Zahtjevu Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjско liječenje-Lječilište „Reumal“ Fojnica, Banjska br.1, 71270 Fojnica, zaprimljenom od strane Konkurencijskog vijeća dana 18.03.2022. godine, pod brojem 01-26-7-6-1/22, Konkurencijsko vijeće, na 102. (stotinudrugoj) sjednici održanoj dana 04.04. 2022. godine, je donijelo

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je, dana 18.03.2022. godine pod brojem: 01-26-7-6-1/22, zaprimilo Zahtjev za izdavanje mišljenja (u daljem tekstu: Zahtjev) podnesen od Javne ustanove za medicinsku rehabilitaciju i banjско liječenje-Lječilište „Reumal“ Fojnica, Banjska br.1, 71270 Fojnica (u daljem tekstu: Reumal Fojnica ili Podnosilac zahtjeva), a u skladu sa članom 25. tačka f) Zakona o konkurenciji (“Službeni glasnik BiH”, br. 48/05, 76/07 i 80/09 – u daljem tekstu: Zakon o konkurenciji), kojim se traži ocjena da li je tržište za pružanje usluga banjско-klimatskog liječenja i fizikalne rehabilitacije u Bosni i Hercegovini otvoreno za konkurenciju.

Podnosilac zahtjeva je Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjско liječenje registrovana kod Općinskog suda u Travniku pod Matičnim brojem: 51-05-0205-10 čiji je osnivač i vlasnik Općine Fojnica. Pretežna registrovana djelatnost Reumala Fojnica je pružanje usluga banjског liječenja i fizikalne rehabilitacije (86.90- Ostale djelatnosti zdravstvene zaštite).

Prema podacima iz Zahtjeva Reumal Fojnica ne obavlja neku od djelatnosti navedenih u članovima od 78. do 83. Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH.br.39/14) da bi se mogli okvalifikovati kao sektorski ugovorni organ.

Podnositelj ističe, da iako kao javna ustanova zadovoljava potrebe od općeg interesa, Reumal Fojnica ima komercijalni karakter i prinuđen je poslovati na tržišnim principima radi sticanja profita, jer je to jedini izvor sredstava za nabavku opreme i obrtnih sredstava

za rad. Za finansiranje rada ustanove nije predviđena ni jedna stavka u budžetu na bilo kojem nivou vlasti, kao ni u vanbudžetskim fondovima.

Reumal Fojnica raspolaže sa 540 kreveta i sa drugim ponuđačima (banjskim liječilištima/rehabilitacionim centrima) učestvuje u postupcima javnih nabavki za pružanje usluga rehabilitacije i banjskog liječenja, kao što su:

- Banjsko rekreativni centar Aquaterm Olovo
- Lječilište Aqua Bristol Tuzla
- Banja Terme Ilidža Sarajevo
- Banja Ilidža Gradačac
- Banja Vrućica Teslić
- Banja Slatina Banja Luka
- Banja Gata Bihać
- Banja Laktaši Laktaši
- Banja Mlječanica Kozarska Dubica
- JU Banja Dvorovi Bjeljina
- Rehabilitacioni centra Vilina vlas Višegrad

Kada su u pitanju ugovorni organi koji raspisuju javne nabavke za pružanje usluga medicinske rehabilitacije i banjskog liječenja, zajedničko kod svih ugovornih organa jeste da u tenderskim dokumentacijama, odnosno u tehničkoj specifikaciji traže da ponuđač ima sljedeće terapijske procedure: elektroterapija, mehanoterapija, kineziterapija, hidroterapija, masaže, (što je vidljivo iz dostavljenih tehničkih specifikacija). Većina banjskih liječilišta pruža takvu vrstu usluga (ako ne i sve banje) čime ravnopravno i jednako svi učestvuju na tržištu istih ili sličnih usluga.

Kada su u pitanju pojedinačni korisnici usluga (fizička lica) koji koriste usluge banjskih liječilišta na vlastiti zahtjev, većina liječilišta su specijalizirana za sljedeća oboljenja: reumatoidna oboljenja, kardiovaskularna oboljenja, neurološka oboljenja, postoperativna rehabilitacija i sl.

Podnosilac dalje ističe da u segmentu poslovanja liječilišta na tržištu u Bosni i Hercegovini, kao relevantni privredni subjekti djeluje najmanje 16 privrednih subjekata, te da je relevantno tržište cjelokupno tržište Bosne i Hercegovine. Većina ovh liječilišta je u privatnom vlasništvu.

Pored ovih, također postoje i desetine manjih klinika i wellnes centara koji se bave fizikalnim procedurama i rehabilitacijom, koji su također u privatnom vlasništvu.

Podnosilac je Konkurencijskom vijeću uz Zahtjev dostavio i obavijesti pojedinih ugovornih organa o nabavi usluga, osnovne elemente ugovora iz tenderske dokumentacije, tehničku specifikaciju iz tenderske dokumentacije i uslove za učešće iz tenderske dokumentacije.

Konkurencijsko vijeće nadležno je da, u skladu sa članom 25. stav (1) pod f) daje mišljenja i preporuke o bilo kojem aspektu konkurencije, po službenoj dužnosti ili na zahtjev državnog organa, privrednog subjekta ili društva.

Analizirajući predmetni Zahtjev, kao i relevantne materijalne propise Konkurencijsko vijeće ističe da je Zakonom o konkurenciji i Odlukom o utvrđivanju relevantnog tržišta („Službeni glasnik BiH“, br. 18/06 i 34/10) definisana kategorija relevantnog tržišta, kao i kriteriji za utvrđivanje relevantnog tržišta proizvoda i relevantnog geografskog tržišta.

Relevantno tržište u smislu Zakona određuje se kao tržište određenih proizvoda i/ili usluga koje su predmet obavljanja djelatnosti privrednih subjekata na određenom geografskom području.

Relevantno tržište proizvoda i/ili usluga obuhvata sve proizvode i/ili usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uslovima, imajući u vidu naročito njihove bitne karakteristike, kvalitet, uobičajenu namjenu, način upotrebe, uslove prodaje i cijenu.

Relevantno geografsko tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorije Bosne i Hercegovine na kojoj privredni subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini relevantnog proizvoda i/ili usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uslovima i koji to tržište bitno razlikuju od uslova konkurencije na susjednim geografskim tržištima.

Za utvrđivanje relevantnog tržišta u obzir se uzimaju naročito sljedeći kriteriji:

- a) zamjenjivost potražnje za određenim proizvodom
- b) zamjenjivost ponude za određenim proizvodom
- c) postojanje potencijalne tržišne konkurencije
- d) prepreke pristupa relevantnom tržištu

S obzirom na podatke i dokumentaciju dostavljenu uz Zahtjev, vidljivo je da Reumal Fojnica aktivno učestvuje na relevantnom tržištu pružanje usluga rehabilitacije i banjskog liječenja zajedno sa svim drugim učesnicima na relevantnom tržištu iz čitave Bosne i Hercegovine. U skladu sa dostavljenom dokumentacijom jasno je da se kao ugovorni organi pojavljuju različite institucije svih organa i nivoa vlasti u Bosni i Hercegovini, (Ministarstvo odbrane Bosne i Hercegovine, Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona, Elektroprivreda dd Sarajevo, Ministarstvo za pitanja branitelja Hercegovačko-neretvanskog kantona i sl.) te se kao ponuđači za tražene usluge rehabilitacije i banjskog liječenja prijavljuju privredni subjekti, odnosno lječilišta iz svih dijelova Bosne i Hercegovine kao međusobni konkurenti, na osnovu čega se može zaključiti da pružanje navedenih usluga geografski nije ograničeno na uža područja Općine ili Grada na kojem su smještena lječilišta, nego se relevantnim geografskim tržištem smatra cjelokupna teritorija Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće smatra da na relevantnom tržištu pružanja usluga rehabilitacije i banjskog liječenja u Bosni i Hercegovini postoji značajna konkurencija, odnosno

značajan broj tržišnih konkurenata, te da također ne postoje zakonske ili neke druge barijere ili prepreke za pristup navedenom relevantom tržištu.

Također, Konkurencijsko vijeće ističe da vlasnička, odnosno organizaciona struktura Reumala Fojnica kao Javne ustanove koja je u vlasništvu Općine, ne utiče na karakter tržišta u smislu njegove otvorenosti i važenja fer tržišnih uslova i realnih ekonomskih pravila poslovanja, sve dok su ista na snazi.

S obzirom na sve navedeno Konkurencijsko vijeće smatra da je relevantno tržište pružanja usluga rehabilitacije i banjskog liječenja u Bosni i Hercegovini otvoreno za konkurenciju.

Ovo mišljenje je dato isključivo na osnovu podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednik

Dr.sci. Amir Karalić

Dostavljeno:

- Javna ustanova za medicinsku rehabilitaciju i banjsko liječenje-Lječilište „Reumal“ Fojnica, Banjska br.1, 71270 Fojnica**
- u spis**